

Vzpomínali na oběti holokaustu

Před 74 lety odjel transport jihočeských židů z Českých Budějovic do terezínského ghetta

RADEK GÁLIS

České Budějovice – Víte, kde v Českých Budějovicích stávala synagoga? Stále ještě žijí lidé, kteří si ji pamatují, a ve vzpomínkách mají i svoje židovské spolužáky nebo sousedy, kteří za války zmizeli ve vyhlazovacích táborech.

Dne 18. dubna 1942 putoval z Českých Budějovic transport Akb s devíti sty židy do Terezína. Po válce se jich vrátila jen hrstka, mezi nimi i Hana Tvrská, (nar. 1928 v Protivíně jako Hana Weilová), která se včera zúčastnila pietního setkání u pomníku obětem šoa vedle finančního úřadu, kde dřív synagoga stála.

Úcta s modlitbou

„Přišla jsem, abych vyjádřila úctu k obětem holokaustu, protože je to součástí historie, kterou je třeba neustále připomínat,“ svěřila se **Iveta Vidová**, studentka Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity. „Jsem také ráda, že jsem tu na vlastní oči viděla paní Hanu Tvrskou,“ dodává Iveta Vidová s tím, že ji trochu zklamala malá účast veřejnosti.

„Akcí jsme uspořádali již podruhé jako vzpomínkové i modlitební setkání a rádi bychom, aby se z ní stala tradice připomínající transport Akb do Terezína i židovské obyvatele našeho města a všechny oběti šoa,“ říká pedagog Teologické fakulty Jihočeské univerzity **Jan Samothál**.

Mezi účastníky akce, kterou spolupořádala Alice Michalčová z české pobočky Mezinárodního křesťanského velvyslánctví Jeruzalém a Gymnázium Česká v Českých

PAMĚTNICE Hana Tvrská s Jiřím Šestákem. Foto(2): Michal Bosák

ÚČASTNÍCI pietního setkání na místě, kde stála židovská synagoga.

Budějovicích, byli i rektor Jihočeské univerzity Tomáš Machula, generální vikář David Henzl, poslanec a historik Zdeněk Bezečný nebo senátor a herec Jiří Šesták, který na setkání přečetl báseň Fidelio od Karla Fleischmanna, jenž zahynul v Osvětimi roku 1944.

„Shromažďujeme se na místě, které k tomu bylo zasvěceno, kde se četlo a vykládalo Boží slovo jako informace, která upozorňovala člověka, že pro zdravý vztah k sobě a bližnímu je potřeba žít z Božího požehnání,“ zdůraznil generální vikář **David Henzl**. „Jsem

presvědčen, že kdyby židé v koncentračním táboře neměli na paměti jádro Tóry, které spočívá ve dvojím přikázání lásky: Milovat Boha nadevše a svého bližního jako sebe sama, pak by nemožli v tak těžké existenciální situaci obstát. To je odkaz i pro dnešního člověka,“ dodal kněz.

„Byl to pro mě hluboký zážitek,“ svěřil se po setkání **Jiří Šesták**. „Stáli jsme na místě, kde byla synagoga, která zmizela, a kde se pak znovu zrodil kamenný pomník a vysoké stromy. Ty mají půdorys jakéhosi přírodního chrá-

mu, jenž je důkazem, že něco nezaniklo navždy, ale obnovuje se a má šanci znovu růst. Silné bylo i mé osobní setkání s paní Hanou Tvrskou, která je posledním žijícím svědkem transportu z Českých Budějovic do Terezína. Když jsem vyslechl její hluboké svědectví, uvědomil jsem si, jak je to ne-dávno. Tehdejší události zažila jako čtrnáctiletá dívka a pořád je mezi námi a může o nich svědčit a vyprávět. UVědomil jsem si, jak málo si toho vážíme my, kteří už žijeme v docela jiném světě,“ pokračuje Jiří Šesták.

Senátor připomněl i paradox, že seznam nařízení a zákazů, které se týkaly židů, vyšel tenkrát za protektorátu v časopise Svoboda.

Smutek i naděje

„UVědomil jsem si, že nezáleží na tom, jak se co nazývá, pokud je obsah vyprázdněn a ztratíme ho. Můžeme si říkat, že jsme demokratickou republikou, ale když ztratíme demokratické hodnoty a pojem vyprázdníme, můžeme žít v totalitě. Je tedy potřeba stále znovu a znovu podstupovat zápas o to, aby byla demokracie a svoboda zachována. Tito lidé, kteří přežili holokaust, jsou svědky, jak málo stačí, aby se všechno ztratilo. Přežili jen někteří, kteří o tom vypráví, a mnozí jim dnes nevěří, že to takové tenkrát opravdu bylo. Lidé musí zase udělat historickou zkušenost, aby si vše zopakovali. Dnešní setkání bylo pro mě tedy na jedné straně smutné, ale na druhé straně nadějně, že svědectví žije a je mentem a také výzvou, abychom si je nenechali vzít,“ dodává Jiří Šesták.